

Forslag til lov om ændring af lov om erstatning for atomskader (nukleare skader). (Forhøjelse af erstatningsbeløb m.v.).

Af justitsministeren (Ninn-Hansen).

(Fremsat 5/10 88. Første behandling 11/10 88. Betænkning 22/11 88. Anden behandling 29/11 88).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges med 112 stemmer (S, KF, SF, V, RV, CD og KRF) mod 15 (FP).

Første næstformand (Knud Østergaard):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Tredje behandling af lovforslag nr. L 35:

Forslag til international købelov.

Af justitsministeren (Ninn-Hansen).

(Fremsat 6/10 88. Første behandling 27/10 88. Betænkning 22/11 88. Anden behandling 29/11 88).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 128 stemmer.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Forhandling om EF 1:

Arbejdsministerens redegørelse af 23. november 1988 vedrørende forslag til Rådets direktiv om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om personlige værnemidler.

(Redegørelsen anmeldt 23/11 88. Redegørelsen givet 23/11 88. Meddelelse om forhandling 23/11 88).

Forhandling

Ivar Nørgaard (S):

Vi skal i dag behandle 5 direktivforslag efter de principper, vi vedtog i Markedsudvalget, og som vi har haft en prøve på. Den prøve, vi havde sidste år, var dog ikke særlig succesfuld, idet formålet skulle være, at man fik markeret partiernes og regeringens principielle holdning, og det kunne så give anledning til, at man allerede på et tidligt tidspunkt fik startet en offentlig debat om problemerne.

Men som alle ved, foregik debatten, uden at nogen tog notits af det i dagspressen, og spørgsmålet er derfor, om det overhovedet er rimeligt at fastholde den procedure, da vi jo på ingen måde kan nå at gå i detaljer i disse sager.

I dag foreligger der et materiale på op mod 1.000 sider, som ordførerne altså skal behandle her i indlæg af 5 minutters varighed. Det er derfor klart, at det kun kan blive en markering af de principielle holdninger, men man kan – og det er den eneste grund, hvis man overhovedet skal fortsætte med denne metode – allerede her stille spørgsmål, som ministeren kan give svar på med det samme eller undersøge og så senere lade svaret tilgå Markedsudvalget skriftligt.

I denne sag, der drejer sig om personlige værnemidler, er det Socialdemokratiets principielle holdning, at arbejdsmiljøproblemer primært skal løses gennem sikre maskiner og arbejdsforhold og først som noget subsidiært gennem personlige værnemidler.

Forslaget er et af de mange med hjemmel i artikel 100 A i Romtraktaten, som på én gang vil virke for en mere effektiv funktion af det indre marked gennem harmonisering og samtidig beskytte arbejdstagere og forbrugere.

Det er lovteknisk udarbejdet efter den nye metode, hvorefter Rådet fastsætter de væsentlige sikkerheds- og sundhedskrav og derefter overlader det til de europæiske standardiseringsorganisationer – CEN og CENELEC – at fastlægge de tekniske specifikationer. Men som

[Ivar Nørgaard]

det er tilfældet med de andre direktiver af lignende art, er det for Socialdemokratiet væsentligt, at specifikationerne bliver udformet på en sådan måde, at de tilfredsstillende sikkerheds- og sundhedskrav, som var en forudsætning for direktivets vedtagelse i Ministerrådet, og at det enkelte land fortsat har mulighed for, hvis det finder, at det ikke er tilfældet, at fastholde eller indføre egne strengere regler.

Ministeren henviser i sin redegørelse til den beskyttelsesklauseul, der findes i artikel 6 i direktivet, men spørgsmålet er imidlertid ligesom i de andre direktiver, om den udvalgsbehandling, der efter denne artikel skal finde sted, er lige så stærk som Romtraktatens artikel 100 A, stk. 4, og det mener vi ikke.

Derfor vil jeg anmode ministeren om at tilslutte sig vores synspunkt og senere give udtryk for det i Ministerrådet, nemlig at artikel 100 A, stk. 4, skal finde anvendelse i en sådan situation. Det er altså ikke nok at henvise til artikel 6, fordi vi kan risikere, at der ifølge den bliver truffet en afgørelse, som hindrer Danmark i at fastholde bestemte metoder for personlige værnemidlers indretning og udstyr, og det ønsker vi selvfølgelig ikke.

Vi har tidligere sagt, at hvis ministeren ikke kunne få det accepteret som noget generelt i Ministerrådet, burde artikel 100 A, stk. 4, stå i selve direktivet.

Direktivet kræver, at der skal udstedes EF-verifikation af et godkendt kontrolorgan for de personlige værnemidler, der sikrer mod farer, der kan medføre døden, hvis værnemidlet svigter. Det mener vi er for svag en beskyttelse, for principielt burde verifikationsordningen gælde alle personlige værnemidler, i hvert fald også dem, der – hvis de svigter – medfører alvorlig legemsbeskadigelse, og jeg vil derfor spørge ministeren, om han ikke er enig med os om, at denne bestemmelse bør skærpes, så den i det mindste også omfatter personlige værnemidler, der sikrer mod farer, der kan medføre alvorlig legemsbeskadigelse.

Det vil jo i det hele taget være svært at finde værnemidler, om hvilke man kan sige helt præcist, at hvis de svigter, kan de medføre døden, så vi ønsker, at verifikationsordningen bliver udvidet i forhold til det, der er foreslået i direktivet, og jeg vil gerne spørge ministeren, om han kan give tilsagn om, at det vil han give udtryk for er den danske regerings synspunkt, når sagen skal for i Ministerrådet.

Flemming Hansen (KF):

Jeg er enig med hr. Ivar Nørgaard i, at vi bør overveje, om denne procedure er så fornuftig, som vi troede den var. Jeg ser, at den eneste journalist, der sad i journalistlogen, nu er forsvundet, så det er åbenbart begrænset, hvor stor interessen er, selv om jeg selvfølgelig ved, man kan lytte på kontorerne.

Direktivforslaget om harmonisering af EF-landenes lovgivning om beskyttelsesudstyr rejser ikke problemer i relation til gældende dansk praksis på området.

Forslaget er udarbejdet på grundlag af Romtraktatens artikel 100 A og har til formål at fjerne tekniske handelshindringer, idet der samtidig opnås sikkerhed for, at hensynet til beskyttelse af arbejdstageren og forbrugerne oprettholdes i fuldt omfang.

Det er glædeligt, at arbejdsministeren kan konstatere, at brugen af beskyttelsesmidler, som er omfattet af forslaget, i forvejen er reguleret gennem de danske bestemmelser om arbejdsmiljø. Dette gælder også for forslagens sikkerheds- og sundhedskrav, og forslaget indebærer endog en nydannelse, idet der ikke hidtil har været særlige danske regler for private brug af beskyttelsesudstyr.

Efter Det Konservative Folkepartis opfattelse er det positivt, at der efter gennemførelsen af dette forslag kun vil kunne markedsføres personligt beskyttelsesudstyr, som opfylder forslagens minimumskrav, og det uanset om beskyttelsesmidlerne er fremstillet i et EF-land eller i et tredjeland.

Da forslaget, som jeg sagde, er omfattet af Romtraktatens artikel 100 A, betyder det, at Danmark – eller et hvilket som helst andet land – kan indføre strengere bestemmelser vedrørende brug af beskyttelsesmidler, hvis vi finder det nødvendigt. Vi har derfor al mulig grund til at være tilfreds med den udformning, direktivforslaget har fået.

Gade (SF):

Jeg kunne forstå på hr. Flemming Hansen, at han mente, at det, at direktivet var udformet efter artikel 100 A, var det rigtige, fordi vi så kunne bruge artikel 100 A, stk. 4, dvs. miljøgarantien. Jeg er enig i, at miljøgarantien skal bruges, men jeg vil godt spørge den konservative ordfører, om der så også er vilje i regeringen til at bruge artikel 100 A, stk. 4, så offensivt, som den konservative ordfører gav udtryk for her.

[Gade]

Jeg siger det, fordi det ikke er mit indtryk, at det er den linie, regeringen i øvrigt følger. Også her vil jeg referere til det i morges kl. 8.00 afholdte Markedsudvalgsmøde, hvor det modsatte fremgik – hvis jeg må referere så meget.

Så vil jeg sige, at et direktiv på dette område kan man jo diskutere om man har brug for eller ikke brug for, men nu foreligger det her, og jeg vil godt problematisere det, at man har brugt artikel 100 A som grundlag. Jeg mener, det rigtigste havde været arbejdsmiljøparagraffen, altså artikel 118 A, i stedet for, idet det så havde været et arbejdsmiljøsynspunkt, der var det grundlæggende, hvor det nu er et indre marked-synspunkt, netop det, at der skal være fri adgang for produkterne. Hvis hjemmelen havde været artikel 118 A, havde det været klart, at enkelte lande kunne gå videre i beskyttelse, end det fremgår her.

Det skal være mit spørgsmål til ministeren, om han vil arbejde på – jeg ved, det er svært, for jeg kender procedurerne – at hjemmelen ændres til artikel 118 A.

Så synes vi, at Kommissionen har en alt for dominerende rolle i direktivet.

Der er jo indføjet en beskyttelsesklausul, men hvis man læser i direktivteksten, så står der mange steder, at man skal passe på, at denne beskyttelsesklausul ikke bliver brugt. Man har virkelig lagt vægt på, at nok har landene en mulighed for at sige: Dette produkt mener vi ikke opfylder de betingelser, vi stiller, eller: Der er kommet et nyt produkt på markedet, som gør, at vi vil sige nej til noget andet – men man ønsker ikke, at denne mulighed skal bruges.

Vi vil i stedet for påpege, at der mangler dynamik. Hvad med produktudvikling med øget sikkerhed til følge? Hvor er den henne i en sådan totalharmonisering?

Vi er altså bekymret for, at det er Kommissionen, der sidder og tager stilling til, om beskyttelsesklausulen i realiteten kan bruges. Man kan påberåbe sig den, og så går den hurtige procedure i gang, men vurderingen af, om man så derefter kan fastholde særlige regler på et højt niveau, er i høj grad lagt over til Kommissionen, og det er vi imod.

I stedet for vil vi lægge vægt på en dansk forhandlingslinje, der indfører en bestemmelse i direktivet, der bygger på, at når lande påberåber sig sikkerhedsklausulen og kan godtgøre, at der f.eks. er produkter, der har et højere beskyt-

tesniveau, har de lov til at fastholde den bestemmelse, indtil den er harmoniseret. Altså: Kommer der et produkt på markedet og man har et bedre produkt i det enkelte land, kan man fastholde denne beslutning, og er der så ikke flertal for at gennemføre den, bliver der tale om forskellige regler, indtil man har harmoniseret på et højt niveau. Det er en slags dynamik. Jeg er meget bange for, at hele produktudviklingen på dette område kan blive sat i stå af totalharmoniseringen.

Vi er imod, at man skal have status quo i nationale standarder indtil 1992, og kan slet ikke forstå det, men sådan har jeg forstået direktivet. Jeg vil spørge, om jeg har forstået det ret: at der ikke må laves forbedringer i nationale standarder indtil 1992.

Vi har bemærket, at Kommissionen vil rådføre sig med arbejdsmarkedets parter, især fagbevægelsen, og det er da rigtigt og rimeligt, men vi er ikke sikker på, at det er tilstrækkeligt. Tanken om typeafprøvninger og udstedelse af et EF-mærke kan der jo godt være fornuft i. Jeg vil godt tilslutte mig det, hr. Ivar Nørgaard har sagt om verifikationen.

Men jeg vil godt spørge ministeren, om det er 2 ordninger, det bygger på, som der står i notatet, eller det er 3 ordninger, for sådan læser jeg direktivet. Jeg kan ikke læse direktivet anderledes, end at der faktisk er 3 ordninger, men i notatet fra ministeren står der, at der kun er 2 ordninger. Det er en usikkerhed, som jeg i hvert fald gerne vil have afklaret.

Hele denne manøvre er jo i lighed med andre ting, vi er i gang med, ganske problematisk. Nogle overordnede krav bliver stillet op, men det er meget svært at lave ensartede regler for beskyttelse af mennesker, der arbejder med forskellige ting fra fingerbøl til meget udviklede kemiske dragter, der beskytter mod kemiske stoffer. Det er det, dette handler om, og her har man altså ment, at man kan stille generelle krav.

Det er en meget vanskelig proces, hvor den reelle beslutning i realiteten flyttes fra det politiske led til embedsmandsniveauet, hvor man kan blive stemt ned, og vi er generelt meget bekymret for den betydning, denne procedure kan få.

Vi mener, som vi har nævnt det her, at direktivet bør ændres, og at det i hvert fald ikke er spiseligt for os, som det foreligger.

Niels Anker Kofoed (V):

De tidligere ordførere har været inde på nogle betragtninger over princippet både i proceduren i salen og i det hele taget i direktivernes forelæggelse.

Om det første kan jeg sige, at jeg deler hr. Ivar Nørgaards opfattelse, at vi måske kunne skabe større interesse om EF-problemerne og -spørgsmålene, hvis vi underkastede dem en offentlig høring eller en forhandling her i salen. Den procedure, vi hidtil har haft, har åbenbart ikke skabt den rigtige interesse, og vi kan så spekulere på hvorfor. Men hvis vi nu tager de 4-5 direktiver, vi skal behandle i dag, mener jeg, det er for overvældende. Det er meget svært at få dem belyst – under såvel en politisk som en teknisk synsvinkel – så hvis man skal fortsætte proceduren, tror jeg, det vil være rigeligt at tage ét af dem ad gangen.

Men så er det næste spørgsmål, man kan stille sig: Hvor meget skal vi som lovgivere gå ned i teknikken? Hvis vi ser på det direktiv, vi i øjeblikket behandler, er der jo en fantastisk masse teknik i det, og det er meget svært, i hvert fald for mig, at gennemskue alle de hensigter, som er nedfældet i de forskellige paragrafudformninger.

Jeg vil derfor nøjes med at tage stilling til det helt principielle. Jeg synes, formålet er rigtigt: at man nu forsøger at standardisere disse ting, så man undgår, at miljø og andre ting anvendes til tekniske handelshindringer, hvad man jo har været godt på vej til i de forskellige lande, vel nok også her i Danmark.

Men så er spørgsmålet: Hvor langt skal man gå ned i detaljerne? Når jeg tænker på de personlige værnemidler, hvor man også tager haveredskaber og den slags med, kan man selvfølgelig trække lidt på smilebåndet og spørge, om det nu kan være rigtigt. Selvfølgelig kan man ønske, at der er nogle standarder. Hvis man skal have en hækkesaks, er man selvfølgelig interesseret i, at den er beskyttet, så man ikke får for mange fingre klippet af. Jeg ved i hvert fald af erfaring, at den elektriske ledning klipper man af, fordi beskyttelsen ikke er rigtigt lavet.

Så kan man selvfølgelig filosofere videre derfra og sige: Jamen hvis man nu i et land kræver en bestemt form for beskyttelse, vil det altså forhindre, at et andet land kan eksportere til dette land. Derfor må man generelt hilse kommissionsforslaget velkommen, fordi man der-

ved får nogle standarddefinitioner og -specifikationer, som skal opfyldes. Det synes jeg er det mest positive, jeg kan sige om det.

Så vil jeg sige, at vi jo har mange ting i forvejen. Jeg synes, typeafprøvningssystemets princip er rigtigt, og det kender vi jo allerede i dag. Hvis en bil er typegodkendt, går den igennem uden problemer, og hvis CEN og CENELEC kan klare disse opgaver, hilser jeg det absolut med tilfredshed. Jeg synes, at i princippet er dette forslag ganske udmærket som grundlag. At der så er nogle tekniske ting, der måske ikke passer os eller ikke er rigtige, må vi se på senere, og så må vi stille de nødvendige spørgsmål til ministeren, som må klare det.

Glistrup (FP):

På internationalt plan foregår i disse år et meget, meget omfattende arbejde sigtende på at udarbejde standarder og generelle normer for det meget, meget store antal produkter, som jo er karakteristisk for det ny teknologi-samfund, vi er på vej ind i.

I Fremskridtspartiet frygter vi meget, at danskerne i uhyggelig grad på alle planer snorker i timen, mens dette foregår. Det er vort indtryk – hvis man skal udtrykke det generelt inden for den korte taletid, vi har her – at danskerne er tilbøjelige til med deres sædvanlige overfladiskhed at sige: Nå, det er jo ikke noget, der er aktuelt. Man er jo så vant til som dansker, at når engang tingene får aktuel betydning, kan man altid skrike op i B.T. og Ekstra Bladet og så få Folketinget til at ændre det, som Folketinget én gang har vedtaget.

Men det gælder nok ikke rigtig her, og man må gøre sig klart, at vi er mellem onde kræfter i den store verden, som vi i vort danske dukkehus måske ikke rigtig fornemmer.

Det er milliardkoncerner, der laver lobbyisme og inviterer på golfbanen og, hvad der er værre, påvirker dem, der skal sidde og skrive tingene i de forskellige kommissioner i EF. Det er nationale særinteresser, så det basker, hvor man skal have fastlagt det ene eller det andet, og derfor er det en meget, meget farlig ting, der foregår.

Alligevel er Fremskridtspartiets politiske holdning den, at vi er nødt til af hensyn til hele den danske nations overlevelse at hilse med den største jubel og begejstring, at disse forskellige standardforskrifter bliver fastsat, så

[Glistrup]

man ved, præcis hvilke krav man skal opfylde, og så kan man eksportere til hele det område, der nu har vedtaget det. Derfor vil vi helst have, at det foregår i så bredt et forum som muligt; GATT og OECD var at foretrække, men kan man ikke få den, man elsker, må man jo her i livet elske den, man får, og det er altså i det foreliggende tilfælde EF. Et marked på 320 millioner er selvfølgelig bedre end et marked på 5 millioner. Derfor er vi i og for sig også glade for EF's standardiseringsarbejde og ser med den største sympati på, at det foregår.

Når Fremskridtspartiet alligevel med hensyn til det helt konkrete forslag, der foreligger her, vil stemme imod, at ministeren på det foreliggende grundlag får lov til at tilslutte sig dette i Rådet, beror det på, at der i denne store papirdyngge er 3 bogstaver, som har forskrækket os, og de 3 bogstaver står på side 1, fjerdesidste afsnit. Dette afsnit lyder i sin sammenhæng:

»Forslaget tilsigter totalharmonisering, således at der kun må markedsføres personlige værnemidler, der opfylder direktivets bestemmelser, uanset om disse er fremstillet i eller uden for medlemsstaterne.«

Dette »kun« er en enorm rød lampe for os. Vil det sige, at den smed i Brabrand, der laver et fingerbøl, eller hvad han nu laver, som f.eks. har en enkelt rille mere eller mindre end det, standarden går ud på, er totalt lost og ikke engang kan sælge det pågældende fingerbøl til sin nabo i Brabrand? Det er efter vor mening at spænde buen for højt at sige, at man ikke må markedsføre det, der ikke er godkendt i disse standardiseringsbestrebelsers. Hvis man virkelig skal tage de tre bogstaver »kun« for pålydende, må Fremskridtspartiet desværre stå af og sige, at vi stemmer imod, at det pågældende direktiv får dansk blåstempel.

Men vi vil forsøge gennem et skriftligt spørgsmål i Markedsudvalget at få en klar skriftlig redegørelse og få disse 3½ linje med de famøse tre bogstaver belyst meget udførligt skriftligt. For det er givet noget, der egner sig bedre til en skriftlig redegørelse end til en mundtlig tale. Derfor vil der allerede i løbet af en dag eller to i Markedsudvalget blive stillet det fornødne skriftlige spørgsmål om forståelsen af dette. Hvis det så viser sig, at det er os, der har misforstået det, vil vi kun råbe hurra for vores egen misforståelse, for så vil vi nemlig sige ja til arbejdsministerens forslag.

Larsen-Ledet (RV):

Det Radikale Venstre kan tilslutte sig arbejdsministerens redegørelse af 23. november 1988. Vi mener absolut, at formålet er rigtigt, og vi tror, at selv danskere kan hente god inspiration i EF til at forbedre sikkerheden.

Bollmann (CD):

Selv om jeg er enig med hr. Ivar Nørgaard i, at sikkerheden i forbindelse med maskiner og bygninger er af meget væsentlig betydning for arbejdsmiljøet, mener jeg faktisk også, at der her er tale om et meget vigtigt område, ikke alene for arbejdstagere, men også for befolkningen i det hele taget.

Vi har med interesse noteret os, at de personlige værnemidler, det her drejer sig om, faktisk er reguleret i forvejen gennem vore egne arbejdsmiljøbestemmelser, og at de foreslåede krav til sikkerhed og sundhed er på samme niveau som de nugældende danske, og det må jo være det vigtigste. Derudover har man taget nogle nye ting med, altså værnemidler til privat brug. Det er vist ikke noget, vi har kendt før, så det finder vi også ret positivt.

Det fremgår af redegørelsen, at der fremover skal henvises til standarder og normer, og at organisationerne CEN og CENELEC herefter skal udarbejde de mere specificerede regler. Jeg håber, at jeg har forstået det rigtigt. Hvis jeg husker rigtigt, er det den samme metode, vi havde, da vi diskuterede byggematerialer, som vi jo havde en debat om her i Tinget sidste år. Netop fordi vi har haft den drøftelse, skal jeg ikke gå ret meget ind i procedurer og metoder, men der kan vel ikke være tvivl om, at arbejdsmarkedets parter også her bliver inddraget i at fastlægge de nærmere specificerede regler.

Jeg vil godt vende tilbage til noget, som andre har været inde på, og spørge ministeren, hvad der egentlig står i artikel 2, stk. 2. Står der, at der kan fastsættes strengere krav, men ikke lempeligere, eller hvad menes der? Jeg vil egentlig gerne have en oversættelse af det. Hvis det er oversættelsen, vil jeg godt spørge, hvordan det egentlig stemmer med bestemmelserne i artikel 4. Jeg kan ikke gennemskue, om der kan opstå en konflikt mellem de to artikler, men jeg vil da godt høre ministerens kommentar til det, hvis det er muligt. Ellers må vi få det i Markedsudvalget senere. Jeg synes, det er interessant.

[Bollmann]

Det, jeg nævnte før, betyder dog ikke, at vi fra CD's side har en hel masse kommentarer til forslaget på nuværende tidspunkt. Vi vil følge sagens videre gang i Markedsudvalget ud fra en positiv holdning.

Så er der spørgsmålet om proceduren. Der er flere, der har været inde på, om det er den rigtige procedure, vi kører på disse EF-forslag. Jeg vil gerne sige, at hvis der kan skabes flertal for at ændre på den procedure, vil vi i givet fald græde tørre tårer. Det var ikke vores forslag i sin tid.

Jeg synes, hr. Niels Anker Kofoed har ret i, at det her er meget, meget teknisk. Når man læser det, er det jo lige før man skal have en ordbog ved siden af. Jeg har i hvert fald i bilaget set, at disse PVM'er – som vel også er et nyt udtryk – skal være tilpasset brugernes morfologi. Jeg har også læst, at der tales om forebyggelse af osteoartikulære og angioneurotiske forstyrrelser. Det er selvfølgelig rart at vide, og det lyder også betryggende, men jeg mener ikke, det er umiddelbart tilgængeligt, hverken for befolkningen eller for menige folketingsmedlemmer.

Kan vi derfor finde et andet forum at diskutere den slags sager i, er vi fra CD's side helt med på det.

Glønborg (KRF):

Om man slipper godt fra at lave et stykke arbejde eller deltage i en eller anden aktivitet, er naturligvis først og fremmest et spørgsmål om personligt ansvar. Men fra samfundets side og også fra Det Europæiske Fællesskabs side synes jeg nok at vi har et vist ansvar for, at den enkelte person i det mindste har en mulighed for at sikre sig, at det udstyr, som er til rådighed, er velfungerende, at det er i orden, og at man kan finde ud af, hvordan det skal bruges.

Jeg skal ikke bruge megen tid på at udtrykke vores tilfredshed med, at dette direktiv nu er på vej. Jeg vil have lov til at glæde mig specielt over én side af sagen, nemlig at vi får krav om, at der skal medfølge ordentlige, detaljerede brugsanvisninger på landets eget sprog.

Jeg har betænkelighed på et enkelt felt – det var hr. Ivar Nørgaard også inde på – det er kravene til, hvilke artikler der skal ind under verifikationsbestemmelserne. Også jeg kunne godt tænke mig, at vi fik strammet den bestemmelse noget, så det ikke alene var livsfare, men også anden grov legemsfare, der kunne medføre

krav om verifikation. Jeg er en lille smule betænkelig ved, at der for fabrikanter af udstyr i den lavere farekategori kun er tale om, at de kan få lov til at henvende sig og få en attest på, at deres vare er god nok. Men det er udtrykkeligt skrevet, at en sådan attest ikke på nogen måde vil stille dem bedre i handelssituationen end dem, der ikke har indhentet en attest. Jeg kunne godt tænke mig, at der blev et lille plus til dem, der skaffede sig en myndighedsgodkendelse af deres produkt, selv om de så gør det frivilligt.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Hr. Ivar Nørgaard og flere andre ordførere har været inde på spørgsmålet om det vedleggede i proceduren, specielt i forbindelse med sager af så teknisk karakter som den, vi behandler her. Proceduren er selvfølgelig noget, Markedsudvalget må diskutere, men jeg vil godt som minister sige, at både jeg og Folketinget er bedst tjent med, at en del af de rejste spørgsmål bliver besvaret skriftligt, for de har en sådan teknisk karakter, at det er vanskeligt at besvare dem uden at have lejlighed til en egentlig teknisk undersøgelse først. Det kan selvfølgelig så altid suppleres med en mundtlig samtale i Markedsudvalget, efter at man har haft lejlighed til at lave den grundige tekniske undersøgelse.

For så vidt angår den principielle holdning, som hr. Ivar Nørgaard gav udtryk for, nemlig at man primært skal sikre, at maskinerne og arbejdsforholdene er sådan, at der ikke sker skader, og først sekundært skal afhjælpe problemer ved hjælp af værnemidler, kan jeg erklære mig enig.

For så vidt angår det principielle spørgsmål om artikel 100 A, stk. 4, vil jeg gerne bekræfte over for hr. Ivar Nørgaard, at den nye metode ikke betyder, at artikel 100 A, stk. 4, bliver sat ud af kraft. Jeg kan oplyse, at problemstillingen her er helt parallel med den debat, vi havde i Folketinget den 24. marts i år vedrørende maskindirektivet, og hvor jeg på et tilsvarende spørgsmål fra hr. Ivar Nørgaard sagde – og jeg citerer fra Folketingstidende 1987-88, 1. samling, sp. 8930:

»Den nye metode betyder ikke på nogen måde, at artikel 100 A, stk. 4, sættes ud af kraft.«

Jeg var så inde på forskellige situationer, hvor der kunne være anledning til, at man kunne have ønske om at ændre direktivets indhold. Jeg sagde derefter:

[Arbejdsministeren]

»Men ønsker et land ikke at afvente en ændring af direktivet, kan det pågældende land indføre strengere nationale krav øjeblikkeligt i overensstemmelse med artikel 100 A, stk. 4.«

Jeg mener derfor, at det synspunkt, som hr. Ivar Nørgaard gav udtryk for, er dækket ved den udformning, som vi har, også i forbindelse med dette direktiv.

Så var hr. Ivar Nørgaard inde på det principielle synspunkt, at antallet af værnemidler, hvor man skulle anvende en verifikationsordning, skulle udvides. Denne holdning deler regeringen, og det synspunkt vil vi arbejde for. Jeg har også forstået, at arbejdsmarkedets parter i Danmark deler dette synspunkt, så det vil vi gerne medvirke til.

Hr. Gade var inde på spørgsmålet om at ændre hjemmelen til at være artikel 118 A. Dertil vil jeg gerne sige, at det mener jeg ikke der er behov for. Det ligger jo sådan, at dette direktiv drejer sig om konstruktion, og det kører vi altså efter artikel 100 A, hvorimod der vedrørende brugen af værnemidlerne er et andet direktivforslag på vej, som kører efter artikel 118 A.

Så påpegede hr. Gade, og jeg må beklageligvis sige med rette, at der ikke er en klar formulering i min redegørelse vedrørende antallet af ordninger. Hvis man sammenholder min redegørelse med afsnittet »Godkendelsesprocedurer« i begrundelsen for selve direktivteksten, så er det hr. Gade, der har ret. Jeg har forstået, at hr. Gade vil sende et skriftligt spørgsmål over, og så vil vi gerne uddybe redegørelsen på dette punkt, fordi den beklageligvis ikke er korrekt udformet her.

Jeg har en fornemmelse af, at hr. Glistrups spørgsmål i virkeligheden dermed kommer til at supplere hr. Gades spørgsmål, således at vi får lejlighed til at give en samlet besvarelse, som forhåbentlig kan tilfredsstille både hr. Gade og Fremskridtspartiet.

For så vidt angår det af hr. Bollmann rejste spørgsmål vedrørende arbejdsmarkedets parter kan jeg orientere om, at Arbejdsmiljørådet har besluttet at nedsætte et standardiseringsudvalg, som skal følge standardiseringsarbejdet. Udvalget bistås af et sekretariat fra Arbejdstilsynet og fra Dansk Standardiseringsråd og med en repræsentant for Arbejdstilsynet som formand.

Udvalget skal behandle og afgive fornødne høringssvar om de konkrete standarder, og det

vil således være på helt sædvanlig vis, at arbejdsmarkedets parter bliver inddraget i processen. Det er en af de gode danske traditioner på arbejdsmiljøområdet.

Ivar Nørgaard (S):

Vedrørende proceduren kan jeg godt se, at det ville være rarest for ministre, hvis stort set alt kunne foregå skriftligt, men jeg mener, at der alligevel må være mulighed for, når vi bringer sagerne frem her i Folketinget, at ministeren da skal svare på stedet, når det drejer sig om holdningsspørgsmål, og det er der jo flere af disse ting der gør.

Vi skal vide, hvad regeringen vil gå ind for og gå imod, når det drejer sig om det, Kommissionen fremlægger.

For mig er der stadig det uløste problem, selv efter ministerens svar, at der er kræfter i Kommissionen og i de andre medlemslande, som ikke mener, at artikel 100 A, stk. 4, kan bringes i anvendelse, når der er en særlig beskyttelsesklause i selve direktivet. Det mystiske er jo også, at ministeren i sin egen redegørelse netop fremhæver beskyttelsesklausulen i direktivet.

Jeg er glad for, at ministeren har den holdning, at artikel 100 A, stk. 4, gælder, men da der er mange andre, der ikke har den, og da ministeren selv har henvist til artikel 6 i direktivet, vil jeg anmode ministeren om – det svarede han ikke på – i Ministerrådet at gøre opmærksom på, at sådan fortolker den danske regering dette og agter den at praktisere det.

Gade (SF):

Jeg er glad for, at det er blevet opklaret, at der faktisk er ikke to ordninger, men tre ordninger.

Men så kan jeg altså ikke tilbageholde en lettere irritation eller bekymring over fremstillingen af sagen over for Folketinget, og derfor synes jeg ikke, denne debat skal handle om, hvorvidt det er en dårlig procedure, at vi har førstebehandlinger, men om, hvorvidt man forbereder sig ordentligt til førstebehandlingerne og informerer ordentligt.

Det betyder jo, at der ikke i den skriftlige redegørelse fra ministerens side er lagt vægt på typegodkendelsesordningen. Det er jo det, som hr. Glistrup også havde fremme. Men det er jo en af de vigtigste grundlæggende ting, og det får man på en eller anden måde ikke tydeligt nok frem i denne tosidetinformati on.

[Gade]

Jeg er med på, at en del spørgsmål skal besvares senere; det er jo ligesom ved normale førstebehandlinger. Vi arbejder videre med sagen i udvalg, og det må vi så gøre i Markedsudvalget fremover; det er jeg helt med på, men jeg synes egentlig ikke, det er helt betryggende, at vi diskuterer på et grundlag, som jeg faktisk i dag må opfatte som forholdsvis usikkert.

Jeg synes heller ikke, at forskellen mellem artikel 100 A, stk. 4, og 118 er afklaret. Jeg har ikke fået svar fra den konservative ordfører på, om man virkelig mener, vi skal bruge miljøgarantien hele tiden. Det er da fint nok, men så vil jeg opfordre den konservative ordfører til også at få sin statsminister til at fremføre det offensivt de steder, hvor det er nødvendigt, f.eks. på EF's topmøde, så det virkelig trænger ind. For vi kan jo ikke stå og bruge artikel 100 A, stk. 4, hver anden dag på hvert eneste direktiv. Derfor synes jeg, at man taler udenom, hvis man bare henviser til det.

Men til arbejdsministeren: Der er jo en beskyttelsesklausul i dette direktiv. I den beskyttelsesklausul står der; at Kommissionen tager stilling, hvis et land forbyder et produkt, og derefter sætter Kommissionen en hasteprocedure i gang. Kommissionen sidder sådan set med fingeren på aftrækkeren og bestemmer her. Hvordan kan det kombineres med artikel 100 A, stk. 4? Jeg spørger bare helt naivt: Hvordan laves det i denne verden, når der er en beskyttelsesklausul bygget ind?

Jeg vil så spørge ministeren: Vil ministeren arbejde for, at den beskyttelsesklausul får samme omfang som artikel 100 A, stk. 4? For så var vi jo sikre. Men sådan er det ikke, fremgår det af min læsning af direktivet.

Så vil jeg sige til ministeren om hjemmelen, at jeg mener, det ville være meget mere betryggende, at vi havde hjemmel i artikel 118 A.

Men jeg vil så sige i forbindelse med hele tankegangen om harmonisering på dette område, at man i nogle miljøkonventioner har nogle betragtninger om, at man skal tage udgangspunkt i den bedste kendte teknologi, når man sætter normer. Jeg er meget bekymret over det, der sker i EF nu, nemlig at man ved totalharmoniseringer faktisk sætter udviklinger i stå. Hr. Glistrup har jo helt ret i, at de store, multinationale koncerner og de nationale interesser vil lægge pres på beslutningsprocessen i embedsmands-komiteerne.

Derfor vil jeg spørge ministeren, om ministeren i forhandlingerne vil arbejde for, at man får rejst diskussionen om den bedste tilgængelige teknologi, dvs. det højest mulige beskyttelsesgrundlag, altså at det vurderes, om man skal forbyde et produkt, fordi der faktisk er noget bedre på markedet. Det land, der forbyder nogle varer, fordi der er noget bedre på markedet, skal have ret til at omgå – kan man sige – den grundlæggende tanke her for at lave lidt dynamik i foretagendet. Formålet skal være, at vi ikke får det ud af harmoniseringen, at udviklingen i retning af bedre beskyttelse for dem, der skal bruge de her værnemidler, bliver sat i stå.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg minder om betydningen af den røde farve.

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Som hr. Ivar Nørgaard ved, står ministeren altid til rådighed for både Folketinget og Markedsudvalget – også for mundtlige besvarelser.

Jeg følte faktisk, at jeg var i fin overensstemmelse med hr. Ivar Nørgaards ordførertale, al den stund hr. Ivar Nørgaard selv lagde op til, at det var holdninger, vi skulle give udtryk for ved denne behandling, og så skulle vi gemme de tekniske specifikationer til de skriftlige spørgsmål. Derfor svarede jeg også på en række holdningsmæssige spørgsmål i mit svar.

Jeg vil gerne supplere min holdning for så vidt angår artikel 100 A, stk. 4, ved at give hr. Ivar Nørgaard et tilsagn om, at jeg selvsagt gerne vil fremkomme med dette synspunkt på Danmarks vegne i Ministerrådet.

Så kan jeg sige til hr. Gade, at jeg forstår irritationen, og jeg har én gang beklaget, at det ligger sådan. Jeg må dog understrege, at der jo ikke er lavet nogen forsøg på at skjule noget, al den stund det egentlige direktiv jo har været velkendt for Folketingets medlemmer, således at man ved grundig læsning, som hr. Gade har gennemført den, kunne finde ud af, hvad det egentlig er, der står i direktivforslaget. Jeg beklager det gerne endnu en gang, og jeg forstår irritationen.

For så vidt angår spørgsmålet om beskyttelsesklausul ligger det jo sådan efter den nye metode, at medlemsstaterne kan træffe de nødvendige foranstaltninger til at forbyde markedsføringen af personlige værnemidler, som skønnes

[Arbejdsministeren]

farlige. Det vil sige, at hvis det viser sig, at et værnemiddel opfylder en standard, men alligevel udgør en risiko for den, der arbejder med værnemidlet, kan vi fra dansk side gribe ind øjeblikkeligt i overensstemmelse med beskyttelsesklausulen. Vi skal altså ikke have nogen forhåndsgodkendelse, hverken fra Kommissionen eller fra Rådet. Vi kan gribe ind efter egen beslutning. Indgrebet skal efterfølgende underkastes en drøftelse, men det er jo helt i overensstemmelse med normal praksis for beskyttelsesklausulerne.

Så rejste hr. Gade spørgsmålet, om vi fra dansk side vil arbejde for, at det skulle være den bedste tænkelige teknologi. Det synspunkt har jeg megen forståelse for, og jeg minder om, at jeg i november 1986 afgav en redegørelse til Folketinget under overskriften »Arbejds miljø og Vækst«, hvor jeg i virkeligheden gjorde mig til talsmand for de synspunkter, at vi netop i Danmark som hovedprincip, samtidig med at vi vedvarende forbedrede vort niveau, skulle arbejde for, at de andre lande kom op på et tilsvarende niveau. Jeg mener i øvrigt også, at det bliver et af de væsentlige temaer, når vi for alvor skal have kød og blod på diskussionen om den sociale dimension. Så jeg har altså megen anerkendelse for det synspunkt, som hr. Gade gav udtryk for.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg takker for de sidste betragtninger og vil så appellere til ministeren om, at vi gør en indsats for at få hele den tankegang ind også i dette direktiv. Jeg mener ikke, den præger direktivforslaget; jeg er bange for, at det er den modsatte tankegang, der præger det.

Dernæst en betragtning vedrørende beskyttelsesklausulen. Det er helt rigtigt, som det er fremstillet, at vi kan gribe ind. Det, vi er bekymrede for, er Kommissionens altovervejende, dominerende rolle i den beskyttelsesklausul, herunder også det, der er tilkendegivet i direktivteksten, hvori der står, at man skal sørge for, at denne klausul ikke anvendes i alt for mange tilfælde; dette vil kunne ske gennem godt samarbejde osv. osv. Tankegangen er altså, at Kommissionen ikke ønsker, at den skal bruges; i hvert fald vil man gøre alt, hvad man kan, for, at den ikke skal bruges.

Det kan fortolkes på to måder, men det er ganske vigtigt, at man fortolker det på en sådan måde, at det er arbejdsmiljøet, det kommer til gode, og dermed de lande, der påberåber sig klausulen, fordi de faktisk tager arbejdsmiljøet og beskyttelsen af de personer, der skal bruge værnemidlerne, alvorligt. Og det er på ingen måde sikkert, sådan som direktivet er udformet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Forhandling om EF 2:

Finansministerens redegørelse af 23. november 1988 vedrørende forslag til Rådets direktiver om fremgangsmåderne ved tilbudsgivning inden for vand, energi og transport samt telekommunikation.

(Redegørelsen anmeldt 23/11 88. Redegørelsen givet 23/11 88. Meddelelse om forhandling 23/11 88).

Forhandling

Ivar Nørgaard (S):

Disse direktivforslag bygger i hovedtræk på de samme principper som dem, vi drøftede, da vi havde de generelle direktivforslag om offentlige bygge- og anlægskontrakter til behandling. Det drejer sig også her om offentlige indkøb.

Men dermed indeholder de også de samme positive muligheder og de samme vanskelige problemer. Danske producentvirksomheder inden for de sektorer er forholdsvis effektive, og den danske offentlige politik på området har hidtil været relativt liberal. Danmark vil derfor kunne opnå fordele ved, at de øvrige landes markeder bliver åbne. I princippet vil vi kunne opnå disse fordele.

Men hvordan sikrer den danske regering, at danske virksomheder reelt kan komme ind på de udenlandske markeder? Kan en dansk togfabrik f. eks. få adgang til de kommende investeringer i de italienske jernbaner? Jeg spørger ministeren.

Kommissionen har citeret nogle vurderinger, som også er fremgået af en række økonomiske analyser offentliggjort af Kommissionen, nogle vurderinger om konsekvenserne ved fuldt ud at